

Obezřetný senior

– bezpečně v online prostředí

Některé triky a finty podvodníků jsou dnes už dobře známé a stačí si je zopakovat. Na ty novější, páchané v online prostoru, se na dalších stránkách podíváme podrobně.

- S kapsáři se můžeme stále setkat především v přeplněných dopravních prostředcích, dále také na místech jako jsou hojně navštěvované turistické cíle, centra měst nebo třeba tržiště. Nejenom na těchto místech **je důležité mít své osobní věci pod dohledem**.
- Pokud někam pojedete vozidlem, pamatujte, že **auto není trezor**. Viditelně odložená zavazadla nebo položený telefon mohou přilákat zbytečnou pozornost zlodějů.
- Stejnou pozornost zlodějů přitáhnou i různé tašky, kabelky či batohy odložené při nakupování do nákupního vozíku.
- Pokud si v restauraci, cukrárně nebo kavárně pověsíte kabelku na opěradlo židle, riskujete také, že o ni přijdete.
- **Nepoctiví a falešní řemeslníci** obcházejí byty a domy s nabídkou broušení nožů, výměny oken či okapů nebo třeba výkupu starožitností. Jejich služby jsou nekvalitní a předražené nebo je to jenom zástěrka k následnému vykradení bytu či domu.
- Podvod, při kterém se někdo cizí při telefonátu na pevnou linku vydává za vašeho vnuka a nutně potřebuje poslat peníze na výhodný nákup auta nebo zaplacení pokuty, je už dnes spíše výjimečný, přesto je třeba být ve střehu.

Podvody v online prostředí

Vše se neustále mění a vyvíjí a to stejné se děje i v kriminalitě. Především podvody se stále častěji přemísťují do virtuálního prostředí internetu a sociálních sítí. Podvodníci zde zůstávají v anonymitě a se svou obětí komunikují pouze prostřednictvím e-mailu, sms nebo telefonátů. V komunikaci se vydávají za zástupce různých institucí, organizací a společností nebo třeba za policisty. Využívají různé manipulativní techniky a jejich cílem je přimět vás pod smyšlenou legendou k odeslání peněz na neznámé účty nebo se od vás snaží získat důvěrné informace

o vaší platební kartě, případně heslech do internetového bankovníctví. **Následující příběhy vám ukáží, jak podvody probíhají a na co si dát pozor.**

Zásady bezpečnosti v online prostředí

- ▶ V prostředí internetu můžete najít zavádějící a lživé informace.
- ▶ Silná hesla k aplikacím a účtům jsou základ.
- ▶ Pravidelné aktualizace počítače a telefonu udržují zařízení v bezpečí.
- ▶ Pro bezpečný pohyb na internetu jsou důležité antivirové programy.
- ▶ Chraňte si své osobní údaje a hesla.

Investiční podvody

Podvodníci své oběti na internetu lákají reklamami na vysoké a bezpečné zhodnocení peněz investováním do různých fondů, akcií a kryptoměn. Jejich cílem je přimět oběť k instalaci aplikace na vzdálený přístup do svého počítače a mobilního telefonu a následnému přihlášení do internetového bankovníctví. Poté bez vědomí majitele účtu provádí v jeho bankovníctví různé finanční transakce a převody peněz.

Příběh paní Jiřiny

Paní Jiřinu zaujala reklama na internetu, která nabízela výhodné investování. Stačilo se zaregistrovat a po pár hodinách už ženu telefonicky kontaktoval investiční poradce. Dle jeho instrukcí mu nejprve zaslala kopii svých dokladů a následně odeslala vstupní poplatek. Během hodiny ženu telefonicky kontaktoval další, tentokrát osobní investiční poradce, a přesvědčil jí k instalaci aplikace nutné k provádění transakcí do svého počítače a mobilního telefonu. Ve skutečnosti se však jednalo o aplikaci určenou pro vzdálený přístup počítače a mobilního telefonu, přes kterou mohou

podvodníci tato zařízení ovládat. Následně jí vysvětlil, že nejvýhodnější je investování do kryptoměn a pomohl jí vytvořit účet u vybrané investiční společnosti. Poté ji požádal, aby se přihlásila do svého internetového bankovníctví a odeslala peníze na tento účet. Díky tomu zjistil podvodník její přihlašovací údaje a následně se sám přihlásil do jejího internetového bankovníctví, kde si vzal úvěr a převedl peníze ze spořicího účtu. Následně provedl několik transakcí a odeslal všechny dostupné peníze na různé zahraniční účty. Seniorce tímto podvodem způsobil celkovou škodu přes 600 000 korun.

Jak se bránit?

- ▶ **Pozor na reklamy!** Podvodníci pro zvýšení důvěryhodnosti neoprávněně do svých reklam umísťují fotografie či videa známých osobností, herců, zpěváků či politiků, kteří však s takovou reklamou nemají nic společného.
- ▶ **Buďte obezřetní a opatrní, každé investování má svá rizika!** Extra výhodné nabídky jsou vždy podezřelé.
- ▶ **Chcete-li investovat (do fondů, akcií, kryptoměn atd.),** dobře si to promyslete a obraťte se na důvěryhodné a známé finanční instituce.
- ▶ **Neinstalujte si do svých telefonů či počítačů neznámé programy či aplikace.**
- ▶ **Pokud budete mít v průběhu komunikace podezření, že se může jednat o podvod, komunikaci ukončete!** Situaci následně konzultujte s bankou, rodinou, kamarády, případně s Policií ČR.

Podvodné sms a e-maily

Podvodníci rozesílají sms a e-maily, kterými se snaží vzbudit dojem, že je odeslala konkrétní banka, pojišťovna, přepravní společnost apod. Pod záminkou výhry, přeplatku, příchozích peněz či dotací, lákají svou oběť k zadání přihlašovacích údajů do internetového bankovníctví na zaslaných podvodných stránkách, které často není snadné rozeznat od pravých. Poté, co je takto získají, provádějí bez vědomí majitele účtu v jeho bankovníctví různé finanční transakce a převody peněz.

Příběh pana Stanislava

Panu Stanislavovi přišla na jeho telefon sms která vypadala, jako když ho jeho zdravotní pojišťovna informuje, že u něho zjistila přeplatek a chce mu tyto peníze zaslat. V závěru zprávy byl odkaz na stránku pojišťovny a na nich již přímo odkazy na internetové bankovníctví jednotlivých bank. Pan Stanislav se podle instrukcí přihlásil do internetového bankovníctví své banky a po chvíli

se opět odhlásil. Za pár minut mu krátce po sobě přišly dvě potvrzovací sms k platbě, které ve spěchu potvrdil. Peníze měly podle instrukcí dorazit do druhého dne. Druhý den se senior přihlásil do svého bankovníctví a zjistil, že mu žádné peníze nepřišly, naopak z jeho účtu bylo odesláno ve dvou platbách 90 000 korun na dva zahraniční účty.

Jak se bránit?

- ▶ **Důsledně kontrolujte a ověřujte identitu odesílatele zprávy.**
- ▶ **Neklikejte na odkazy v příchozích zprávách z neznámých zdrojů.**
- ▶ **Při autorizaci platby si důkladně přečtěte, co potvrzujete.**
- ▶ **Nezapomeňte, že instituce touto cestou se svými klienty nejednají. Určitě takto nevyžadují zadávání citlivých údajů.**
- ▶ **Pokud budete mít v průběhu komunikace podezření, že se může jednat o podvod, komunikaci ukončete! Situaci následně konzultujte s bankou, rodinou, kamarády, případně s Policií ČR.**

Falešný bankéř

Podvodníci se v telefonu vydávají za pracovníky bank, bankovních institucí nebo policisty. Pod různými legendami se snaží vystrašit oběť, že jsou její peníze v ohrožení a k jejich záchraně musí ihned začít jednat podle instrukcí podvodníků. Pod tímto nátlakem si podvedení berou úvěry a následně všechny peníze odesílají na neznámé zahraniční účty, případně vybírají peníze v bance a posléze je vkládají do vkladomatů na nákup kryptoměn.

Příběh paní Růženy

Paní Růženě se dovolal neznámý člověk a představil se jí jako pracovník její banky a vystrašil jí informací, že se právě někdo snaží na její jméno sjednat přes internet půjčku. Vzápětí jí hned uklidňoval, že se nemusí ničeho bát a společně s policií situaci vyřeší. Po pár minutách jí opět někdo telefonoval a tentokrát se muž v telefonu představil jako policista a sdělil jí, že na případu s bankou spolupracuje a je nutné, aby postupovala podle instrukcí pracovníka banky. Po chvíli jí opět volal pracovník banky a vysvětlil jí, že si musí sjednat půjčku a převést peníze ze spořicího účtu a následně všechny peníze v bance vybrat. Paní Růžena tak odjela do krajského města a v bance si vyzvedla 400 000

korun. Po celou dobu s ní byl podvodník na telefonu a ubezpečoval ji, že dělá vše proto, aby její peníze byly v bezpečí. Opakovaně jí také připomínal, že vzhledem k vyšetřování se o celé věci nesmí s nikým bavit. Následně podle dalších instrukcí došla do obchodního centra, ve kterém veškeré peníze vložila do vkladomatu na nákup kryptoměn. Tímto způsobem měla údajně své peníze ochránit a banka jí je měla po pár dnech opět vrátit na její účet. Seniorka po týdnu zatelefonovala do své banky a chtěla vědět, kdy se jí vrátí její peníze zpět na účet. Pracovnice jí však sdělila, že banka takto nikdy nepostupuje a jedná se o podvod.

Jak se bránit?

- ▶ Telefonáty informující o ohrožení vašich peněz a nutící vás okamžitě jednat k jejich záchraně jsou podvod.
- ▶ Banky, bankovní instituce ani policie takto nikdy nejednají!
- ▶ V případě telefonátu, kdy budete mít podezření, že volající není tím, za koho se vydává, hovor ukončete!
- ▶ Zavolejte do své banky a vše si následně ověřte.

Podvod při online prodeji zboží 🤪

Podvodníci reagují na inzeráty zveřejněné na známých bazarových portálech a v následné komunikaci o možné dopravě a platbě prodávajícího přesvědčí, že vše sami zařídí a že nejvhodnější je využít známých přepravních společností. Následně prodávajícím zašlou odkaz na podvodné stránky, kam má prodávající dle instrukcí zadat kompletní údaje ke své platební kartě nebo přihlašovací údaje do internetového bankovníctví. Díky takto získaným údajům následně podvodníci provádějí bez vědomí majitele účtu různé finanční transakce a převody peněz.

Příběh pana Eduarda

Pan Eduard prodával své zachovalé horské kolo přes známý bazarový portál za částku 5 000 korun. Už pár hodin po zveřejnění inzerátu ho kontaktoval kupující, který měl o kolo velký zájem. Vzhledem k tomu, že měl bydlet na opačném konci republiky, ochotně navrhl, že zajistí vyzvednutí kola a jeho dopravu prostřednictvím známé přepravní společnosti. Následně zaslal panu Eduardovi zprávu, v které byl odkaz na údajné stránky této přepravní společnosti. Po rozkliknutí

odkazu byl přesměrován na stránky, kam dle instrukcí postupně zadal své osobní údaje a následně i kompletní údaje o své platební kartě. Když se seniorovi po pár dnech neozval nikdo z přepravní společnosti a opakovaně se mu nedařilo ani kontaktovat kupujícího, pojal podezření, že by se mohlo jednat o podvod. To se mu potvrdilo, když se přihlásil do svého internetového bankovníctví. Místo očekávané příchozí platby, bylo z jeho účtu odesláno 50 000 korun na neznámý zahraniční účet.

Jak se bránit?

- ▶ Pokud něco prodáváte, podmínky dopravy a platby určujete vy!
- ▶ Nejbezpečnější variantou je platba při osobním převzetí prodávané věci.
- ▶ Pokud upřednostňujete platbu předem, kupujícímu stačí sdělit číslo vašeho účtu, na který vám zašle peníze.
- ▶ Nesdělujte přihlašovací údaje k svému internetovému bankovníctví a údaje o své platební kartě. Tyto údaje nejsou pro provedení platby kupujícím potřeba.
- ▶ Neklikejte na zasláné odkazy z neznámých zdrojů.
- ▶ Pokud budete mít v průběhu komunikace podezření, že se může jednat o podvod, komunikaci ukončete! Situaci následně konzultujte s bankou, rodinou, kamarády, případně s Policií ČR.

Podvod při online nákupu zboží

Podvodníci nabízejí prostřednictvím falešných profilů na bazarových portálech nejčastěji elektroniku, mobilní telefony nebo věci pro děti. Po úvodní komunikaci žádají zaslání platby na účet předem s příslibem následného odeslání zboží. Zboží však kupujícímu nezašlou ani mu nevrátí peníze a po krátké době svůj profil zruší a přestávají být kontaktní.

Příběh pana Jaroslava

Pan Jaroslav chtěl svému vnukovi k narozeninám koupit herní konzoli, kterou si moc přál. V obchodech však byla tato konzole drahým a především nedostatkovým zbožím. Nakonec měl štěstí na bazarovém portálu, kde jí někdo nabízel za velmi výhodnou cenu 7 000 korun. Kontaktoval prodejce, který mu sdělil, že herní konzole je v perfektním stavu a jsou k ní kromě ovladačů i dvě hry. Následně se dohodli, že mu pan Jaroslav zašle

peníze na jeho účet a on mu hned jak mu peníze přijdou, pošle konzoli v balíku poštou. Peníze mu na účet zaslal ještě ten samý den a čekal na zmíněný balík. Když ani za dva týdny balík nedorazil, chtěl kontaktovat prodávajícího, ten měl však telefon nedostupný. Když o něm hledal nějaké informace, našel na internetu několik negativních recenzí od nespokojených lidí, kteří mu také zaslali peníze, a on jim zaplacené zboží nikdy neodeslal.

Jak se bránit?

- ▶ Nákup zboží přes inzerát vždy přináší určitá rizika, v prodejně nebo ověřeném e-shopu je nákup vždy bezpečnější.
- ▶ Před nákupem se podívejte na recenze a komentáře o prodávajícím.
- ▶ Platba předem může být riziková, přistupte k ní u ověřeného prodejce. Pokud je to možné, domluvte se na platbě na dobírku.
- ▶ Pokud budete mít v průběhu komunikace podezření, že se může jednat o podvod, komunikaci ukončete! Situaci následně konzultujte s bankou, rodinou, kamarády, případně s Policií ČR.

Láska přes internet 💔

Podvodníci se prostřednictvím falešných profilů vydávají nejčastěji za zahraniční vojáky, lékaře, nebo třeba podnikatele. Na sociálních sítích nebo online seznamkách prostřednictvím těchto profilů kontaktují své oběti pod záminkou navázání citového vztahu. Prostřednictvím komunikace postupně vytvářejí hlubší emoční vztah s příslibem lásky a společné budoucnosti. V další fázi podnikají fiktivní kroky k tomu, aby se mohli přestěhovat za svou láskou, které posílají balík obsahující šperky, cennosti a naspořené peníze. V souvislosti s tím přichází různé platby, za přepravu cenného balíku, jeho pojištění, proclení apod. Všechny tyto fiktivní platby musí hradit oběť. Když už oběti peníze dojdou, přichází podvodník s výčitkami, když ani to nepomůže, tak se definitivně odmlčí.

Příběh paní Drahuše

Paní Drahuši na sociální síti kontaktoval neznámý muž, který reagoval na fotografie ze zahraničních cest a dovolených, které tam hojně umísťovala. Představil se jako John a tvrdil, že je lékař a aktuálně je na humanitární misi v Africe. Jejich komunikace se nejprve zaměřovala na zážitky z cestování, později přecházela do osobní a citové roviny. Pravidelně jí posílal fotografie, na kterých byl zachycen v různých nemocnicích nebo turistických destinacích. Dále se jí svěřil, že je vdovec a rád by prožil podzim života s někým blízkým. Paní Drahuše byla také vdova a příslib společné budoucnosti jí velmi těšil. V další komunikaci tak řešili, že si společně koupí nějaký pěkný domek se zahradou a budou jezdit do lázní nebo na výlety do zahraničí. John se svěřil, že za svůj život naspořil velké jmění v různých špercích, cennostech

a starožitnostech a Drahuši je pošle, aby je mohla prodat a nakoupit pro ně jejich vysněný domek se zahradou. Po pár dnech jí poslal fotografie 3 velkých balíků, ve kterých měly být věci v hodnotě přes 7 milionů korun, které jí bude posílat prostřednictvím přepravní společnosti. Druhý den jí napsal, že nemá dostatek hotovosti a nutně musí ještě zaplatit pojištění zmíněných balíků. Drahuše se nabídla a požadovaných 400 000 korun na zaslané číslo účtu odeslala. Později ještě zaslala peníze na různé celní poplatky, celkem za 350 000 korun. Na zaplacení dalších poplatků za dopravu si půjčila 100 000 korun od známých. Na další Johnovu žádost o poslání peněz mu však odepsala, že už opravdu nic poslat nemůže. Když neposlala nic ani po jeho vyčítavých zprávách, definitivně se odmlčel a již dále nekomunikoval.

Jak se bránit?

- ▶ Při komunikaci na seznamkách či sociálních sítích nesdělujte žádné osobní údaje a citlivé informace.
- ▶ Komunikace s neznámými osobami na sociálních sítích je vždy riziková, jejich skutečnou totožnost si nemůžete nijak ověřit.
- ▶ I přes velké sympatie zbystrěte vždy, když po vás druhá strana bude požadovat peníze.
- ▶ Pokud budete mít v průběhu komunikace podezření, že se může jednat o podvod, komunikaci ukončete! Situaci následně konzultujte s bankou, rodinou, kamarády, případně s Policií ČR.

9:44

LTE 56

Policie ČR

Milí senioři,

rádi bychom vás povzbudili, abyste se po přečtení této příručky nebáli mobilní telefon, počítač nebo třeba tablet používat. 💪 Tato zařízení, internet a nové technologie vám mohou výrazně usnadnit život a otevřít nové možnosti. 😊

Pomáhají vám zůstat v kontaktu s vašimi blízkými, nakupovat, učit se nové věci, bavit se a ještě mnohem více. 👉 Je důležité říct, že výhody, které nám přináší používání těchto zařízení a nových technologií, převyšují možné hrozby, o kterých jste se mohli dočíst v této příručce. 😎

Pokud se i přes vaši ostražitost a opatrnost stanete obětí podvodu, nebojte se případ oznámit prostřednictvím linky tísňového volání Policie České republiky 158 nebo nejbližší policejní služebny.

Vaše Policie ČR 🚔